

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-2 У. 17771/19
Дана 07.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу судија: Гордана Николић Врбашки, председник већа, Јелена Искић и Љиљана Коруга, чланови већа, уз учешће судског саветника Јелене Илић, записничара, одлучујући у управном спору по тужби тужиље АА из ..., ..., коју заступа Стефан Тешановић, адвокат из Сремске Митровице, Ратарска 17, локал 2, против туженог Министарства финансија Републике Србије, ради поништаја решења број: 46-00-01837/2015-13 од 25.09.2019. године, у предмету враћања одузете имовине, односно обештећења, са заинтересованим лицима Републиком Србијом, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду и Градом Сремском Митровицом које заступа Градско правобранилаштво Града Сремска Митровица, након одржане усмене јавне расправе дана 05.04.2023. године, у нејавној седници већа, одржаној дана 07.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Министарства финансија Републике Србије, број: 46-00-01837/2015-13 од 25.09.2019. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Министарство финансија Републике Србије да тужилји АА из ..., ..., надокнади трошкове управног спора у износу од 35.870,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев заинтересованог лица Републике Србије за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је, као неоснована, жалба тужиље изјављена против решења Агенције за реституцију, Подручне јединице Нови Сад број 46-011684/2012 од 27.03.2019. године којим је одбијен, као неоснован, захтев тужиље за враћање одузете имовине односно обештећење број 46-011684/2012 од 13.12.2012. године.

Тужбом, поднетом Управном суду дана 31.10.2019. године, тужилја оспорава

законитост решења туженог органа. Истиче да се у образложењу оспореног решења наводи да је предметно земљиште одузето 26.05.1980. године на основу Закона о грађевинском земљишту који закон није таксативно наведен у члану 2. став 1. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, те да је за исто споразумом о накнади Општине Сремска Митровица од 20.04.1981. године одређена правична накнада бившем власнику ББ у новчаном износу и да из тог разлога не постоји законски основ за враћање одузетог земљишта. Сматра да су ови наводи неосновани јер су у супротности са материјалним доказима из којих произилази да је земљиште одузето 04.08.1959. године решењем Народног одбора, Одељења за финансије Општине Сремска Митровица број 03-5969 од 04.08.1959. године и нејасно је зашто нису прихваћени наводи из пресуде Управног суда У. 9054/16 од 24.04.2018. године. Истиче да у поновљеном поступку је утврђено да бившем власнику није исплаћена правична накнада за национализовано земљиште јер се споразум не односи на национализовано земљиште него на одузет посед и за уништене дугогодишње засаде те сматра да се не ради о накнади за национализовано земљиште. Поред тога не постоји доказ да је Општина Сремска Митровица те две своте исплатила власнику. Сматра да су испуњени услови за враћање одузете имовине подносиоцу захтева у натуралном облику. Предлаже да суд у спору пуне јурисдикције тужбу уважи, оспорено решење поништи и врати у својину и државину грађевинско земљиште одузето од покојне мајке тужиле ББ решењем Народног одбора Општине Сремска Митровица, Одељења за финансије број 03-5969/59 од 04.08.1959. године тада уписано у земљишнокњижни уложак ... парцела ... КО Сремска Митровица површине 128 кв хв, а сада уписано као власништво Града Сремска Митровица у листу непокретности број ... парцела број ... површине 26а 68м² и да се дозволи тужили укњижба права својине у 1/1 дела на некретнини из претходног става у земљишне књиге, а Град Сремска Митровица обавезе да ту некретнину преда у државину, а тужени се обавезује да јој накнади трошкове управног спора у року од 15 дана по правноснажности пресуде и то за састав тужбе износ од 22.500,00 динара и судске таксе по одлуци суда.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао у свему при разлозима датим у образложењу оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије.

Законски заступник заинтересованог лица Републике Србије је у одговору на тужбу навео да је оспорено решење донето у складу са законом на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања. Истиче приговор неблаговремености тужбе јер тужилца није доставила доказ о уручењу оспореног решења, а уколико се приступи одлучивању о тужбеном захтеву истиче да је тужбени захтев неоснован јер је тужени орган спровео поступак у складу са прописима, а оспорено решење је донето на основу утврђеног чињеничног стања уз правилну примену материјалног права. Имајући у виду све изнето, предлаже да суд тужбу одбаци као неблаговремену или је одбије као неосновану и обавезе тужилцу да заинтересованом лицу накнади трошкове управног спора у износу од 30.000,00 динара.

Законски заступник заинтересованог лица Града Сремска Митровица није доставио одговор на тужбу.

Како је одредбом члана 34. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09) прописано да је усмена јавна расправа обавезна ако су у

управном поступку учествовале две или више странака са супротним интересима, то је Управни суд дана 05.04.2023. године, одржао усмену јавну расправу у присуству пуномоћника тужиле, а у одсуству уредно позваних туженог органа и законских заступника заинтересованих лица, сагласно одредби члана 38. Закона о управним споровима.

Пуномоћник тужиле је на усменој јавној расправи изјавио да остаје код тужбе, навода из историјата тужбе и петитума тужбеног захтева. Указује да не постоји доказ да је накнада исплаћена ни покојној ББ, ни АА, а да је земља одузета 1959. године на основу решења Народног одбора. Потражује трошкове на име састава тужбе износ од 30.000,00 динара, за приступ на расправу износ од 31.500,00 динара, за трошкове пута 4.000,00 динара, а који трошкови обухватају трошкове горива и то 70 динара по пређеном километру Сремска Митровица-Нови Сад-Сремска Митровица, при томе имајући у виду уредбу и Адвокатску тарифу.

Управни суд је ценио приговор неблаговремености тужбе истакнут од стране законског заступника заинтересованог лица Републике Србије, али је нашао да је неоснован, јер је увидом у доставницу приложену списима предмета утврђено да је пуномоћник тужиле оспорено решење примио 20.12.2019. године, а тужба је поднета препоручено 31.10.2019. године.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са чланом 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је оценом навода тужбе, одговора на тужбу, изјаве дате на расправи и списка предмета ове правне ствари, нашао да је тужба основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења произлази да је првостепено решење донето у извршењу решења туженог број 46-00-01837/2015-13 од 31.01.2019. године. Утврђено је да је захтев за враћање одузете имовине поднела тужила дана 13.12.2012. године ради враћања имовине која је национализована бившем власнику ББ решењем НОО Сремска Митровица, Одељење за финансије број 03-5969/59 од 04.08.1959. године. Предмет поднетог захтева је враћање грађевинског земљишта које се налази у Сремској Митровици на парцели број ... у површини од 27а 71м², уписано у зкњ.ул.број ... КО Сремска Митровица. Увидом у решење НОО Одељења за финансије у Сремској Митровици број 03-5969/59 од 04.08.1959. године утврђено је да су са даном 26.12.1958. године као даном ступања на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, национализоване и постале друштвена својина парцеле број ... површине 128 кв хв (погрешно означена као ...) и парцела број ... површине 567 кв.хв (погрешно означена као парцела број ...) и парцела број ... површине 169 кв хв (погрешно означена као парцела број ...) чији је сопственик на дан 25.12.1958. године била ББ. Увидом у решење Општине Сремска Митровица, Секретаријата за финансије, Одељења за имовинско правне послове број 462-59-80-06 од 26.05.1980. године утврђено је да је на основу Закона о грађевинском земљишту ("Службени лист СЛПВ", бр. 15/76) одузима посед национализованог неизграђеног грађевинског земљишта из друштвене својине и то парцела број ... њива у месту од 00 27 71 ха, уписана у зк.ул. Број ... КО Сремска Митровица која друштвена својина са уписаним правом коришћења ББ. Из образложења тог решења је утврђено да је

усменој расправи која је претходила доношењу наведеног решења ББ изјавила да се не противи предлогу за одузимање земљишта с тим да тражи правичну накнаду за земљиште и детелину. Увидом у споразум о накнади Општине Сремска Митровица, Секретаријат за финансије, Одељења за имовинско правне послове број 465-133-80-06 од 20.04.1981. године утврђено је да је закључен између Општине Сремска Митровица и бившег власника ББ, којим се Општине Сремска Митровица обавезала да бившем власнику ББ за одузет посед на парцели број ... од 00.27.00 ха исплати укупно 40.500,00 динара и за уништене дугогодишње засаде износ од 18.847,00 динара, односно укупно 59.347,00 динара као и да споразум ступа на снагу одмах и има снагу извршног наслова у управном поступку. Увидом у решење Општинског суда у Сремској Митровици број О 259/89 од 22.05.1989. године иза покојне ГГ (која је идентична са ББ) утврђено да је иста у моменту смрти била власник објекта изграђеног на катастарској парцели ... површине 00 05 53 ха корисник на кп.број ... површине 00 00 71 ха. Увидом у лн.бр. ... КО Сремска Митровица утврђено је да је на кп.број ... постоје два објекта која су приватно власништво ВВ а.д. Сремска Митровица који су корисници земљишта на кп.број ... и парцели Увидом у лн.број ... КО Сремска Митровица утврђено је да на кп.бр. ... површине 00 26 68 ха нема изграђених објеката да је иста у својини Републике Србије са уписаним правом коришћења Града Сремска Митровица. Имајући у виду све изнето, првостепени орган је утврдио да је бившем власнику право својине на предметном грађевинском земљишту одузето на основу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта ("Службени лист ФНРЈ", бр. 52/58), али да је бивши власник остао у поседу предметне некретнине, а да је накнадно бившем власнику посед одузет на основу Закона о грађевинском земљишту на основу чега је 1981. године исплаћена накнада, како за одузето земљиште тако и за вишегодишње засаде који су се на њему налазили, те је првостепени орган оценио као неоснован захтев тужиле имајући у виду да је бившем власнику исплаћена накнада по прописима експропријације који су се примењивали након 15.02.1968. године, те у смислу члана 47. став 12. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу не постоји законски основ за враћање или обештећење. Имајући у виду све изнето првостепени орган је одлучио као у диспозитиву решења од 27.03.2019. године. Одлучујући по жалби тужиле тужени орган је сходно члану 170. став 1. Закона о општем управном поступку одлучио као у диспозитиву оспореног решења.

Одредбом члана 1. Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта ("Службени лист ФНРЈ" бр. 52/58) је прописано да се национализују и постају друштвена својина најамне стамбене зграде и најамне пословне зграде (став 1.); у градовима и насељима градског карактера национализују се и постају друштвена својина и грађевинска земљишта (став 2.).

Одредбом члана 38. став 1. истог закона је прописано да грађевинско неизграђено земљиште које је национализовано остаје у поседу ранијег сопственика све док га он на основу решења Општинског народног одбора не преда у посед општини или другом лицу, ради изградње зграде или другог објекта или ради извођења других радова.

Одредбом члана 6. став 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу

(„Службени гласник РС“, бр. 72/11...95/18), је прописано да бивши власник нема право на враћање, односно обештећење, у складу са овим законом за имовину одузету на основу прописа о експропријацији који су се примењивали после 15. фебруара 1968. године, за коју је одређена накнада у новцу или другим стварима или правима.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, Управни суд налази да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиље, јер је тужени повредио правила поступка прописана чланом 141. став 4. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16) будући да разлози и правни прописи дати у образложењу оспореног решења не упућују на одлуку каква је дата у диспозитиву. Из решење НОО Одељења за финансије у Сремској Митровици број 03-5969/59 од 04.08.1959. године утврђено је да су Законом о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, национализоване и постале друштвена својина парцеле број ..., површине 128 кв хв (погрешно означена као ...) и парцела број ..., површине 567 кв хв (погрешно означена као парцела број ...) и парцела број ... површине 169 кв хв (погрешно означена као парцела број ...) чији је сопственик на дан 25.12.1958. године била ББ. Имајући у виду наведено, по оцени Управног суда, основано се тужбом указује да је својина над предметном имовином одузета бившој власници на основу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, те да је решењем од 04.08.1959. године имовина само изузета из поседа ранијег сопственика. Стога се не могу прихватити као правилни разлози туженог да нису испуњени услови из члана 6. став 3. Закона о враћању имовине и обештећењу, јер имовина није одузета на основу Закона о експропријацији, већ наведеним решењем од 04.08.1959. године, које у овом случају представља акт о подржављењу те имовине. По схватању суда, ступањем на снагу Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, национализована имовина је постала друштвена својина и решење о национализацији представља акт о подржављењу имовине. Чињеница да је ранији сопственик, који је доношењем решења о национализацији престао да буде власник, остао у поседу имовине сходно члану 38. став 1. наведеног закона, не може довести до тумачења да је имовина подржављена даном доношења решења о одузимању поседа ранијег сопственика, како су то погрешно закључили првостепени и тужени орган.

Оцењујући захтев тужиље да суд реши ову управну ствар у спору пуне јурисдикције, Управни суд налази да за овакав начин одлучивања нису испуњени услови из члана 43. став 1. Закона о управним споровима, имајући у виду природу спора, као и то да је потребно да управни органи отклоне повреде правила поступања учињене у доношењу оспореног и ожалбеног решења.

Са изнетих разлога, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиље, Управни суд је одлучио као у ставу 1. диспозитива пресуде на основу члана 40. став 2. и 42. став 1. Закона о управним споровима. У поновном поступку тужени орган ће донети ново и законито решење, имајући у виду правно схватање и примедбе суда изнете у овој пресуди, којима је везан сагласно члану 69. став 2. Закона о управним споровима.

Имајући у виду донету одлуку, суд је оценио да је основан захтев тужиље за накнаду трошкова управног спора, па је применом члана 154. Закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр. 72/11...18/20), који се сходно примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу 2. диспозитива пресуде. Тужиљи је на име састава тужбе од стране адвоката досуђен износ од 16.500,00 динара сагласно Тарифном броју 43. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС", 121/12...37/21) и за заступање на одржаној усменој јавној расправи дана 05.04.2023. године износ од 18.000,00 динара у складу са Тарифним бројем 44. наведене тарифе, те трошкове судске таксе на тужбу у износу од 390,00 динара и пресуду у износу од 980,00 динара сходно Тарифним бројевима 28. и 29. Закона о судским таксама ("Службени гласник РС" бр. 28/94 и 93/14), укупно 35.870,00 динара. Преко досуђеног износа захтев за накнаду трошкова је превисоко постављен јер није у складу са наведеном тарифом. Такође, суд није досудио тужиоцу трошкове превоза сопственим возилом на релацији Сремска Митровица-Нови Сад-Сремска Митровица, јер за те трошкове нису приложени докази о пређеним километрима и цени бензина у смислу члана 9. став 1. тачка 3. наведене тарифе.

Имајући у виду донету одлуку, суд је одбио захтев заинтересованог лица Републике Србије за накнаду трошкова управног спора и одлучио као у ставу 3. диспозитива пресуде на основу члана 67. и 74. Закона о управним споровима, а сходном применом члана 151. и 153. Закона о парничном поступку.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 07.04.2023.године, III-2 У. 17771/19

Записничар
Јелена Илић,с.р.

Председник већа-судија
Гордана Николић Врбашки,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

БТ